



**Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal
Tatabányai Járási Hivatal**

Ügyiratszám: 169-2/2017.

Ügyintéző: Palánkai-Molnár Csilla

Tárgy: Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség
természetvédelmi engedély

HATÁROZAT

I.

1. A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörében eljáró Tatabányai Járási Hivatala (a továbbiakban: Hatóság) a **Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség** (székhely: 1147 Budapest, Károlyi István utca 10., 24-es épület; a továbbiakban: Ügyfél) **részére sziklamászó túra** (közösségi sportesemények) **rendezését 2018. december 31. napjáig**

engedélyezi

a Gerecsei Tájvédelmi Körzet részeként természetvédelmi oltalom alatt álló **bajóti Öregkő** (a Jankovich- barlang kivételével), a **mogyorósbányai Kő-hegy**, a **tardosi Bányahegy 6. sz. bányaudvar**, a **süttöi Kis-Gerecsei kőfejtő**, a **Nyergesújfalu-Pusztamarót határában található Hajdú-ugrató**, a **látatlan Bersek-hegyi Reviczky kőfejtő** és a **tatabányai Turul-sziklák** (a Szelim-barlang kivételével) területén, továbbá a Duna-Ipoly Nemzeti Park fokozottan védett és Natura 2000 területén található **kesztölci Kétágú-hegy** területén, **ahol egyúttal a fokozottan védett természeti területre a – sziklamászás céljából történő – belépést is engedélyezi.**

2. A Hatóság fentiekkel egyidejűleg az Ügyfél – a Duna-Ipoly Nemzeti Park fokozottan védett területén található – **esztergomi Nagy-Strázsa-hegy és az esztergomi Vaskapuszika**, valamint a – Natura 2000 területen elhelyezkedő – **Nyergesújfalu-Pusztamarót határában található Szalagos-kő és Som-berek** területére vonatkozó sziklamászás engedélyezése iránti kérelmét

elutasítja.

Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály
Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály

H-2800 Tatabánya, Fő tér 4., fsz. – Telefon: +36 (34) 795-888 – Fax: +36 (34) 795-655

E-mail: kornyeztvedelem@komarom.gov.hu – Honlap: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/komarom-esztergom>

II.

1. Természetvédelmi előírások

1. Közösségi sportesemények céljára csak a már meglévő, a Magyarország Sziklamászó Kalauza (2. kiadás) c. kiadványban szereplő kiépített mászó utak vehetők igénybe. Az éjszakai igénybe vétel tilos.
2. A földtani képződményeket a szennyeződéstől és rongálástól meg kell óvni.
3. Tilos a mászó utak kijelölése, kifestése, állandó biztosítási pontok elhelyezése, a meglévők rongálása.
4. Az Ügyfél köteles gondoskodni arról, hogy a túrák résztvevői a túra során a természeti értékekben kárt ne tegyenek és a Natura 2000 területek fenntartási céljainak elérését, a természetvédelmi érdekeket ne veszélyeztessék.
5. A biztosítóeszközök felszerelésekor, esetleges cseréjekor, valamint a természetes fogások biztonsági rögzítésekor törekedni kell olyan technológia alkalmazására, mellyel a cserélt, karbantartott eszközök, falszakaszok a tájba illeszkednek.
6. A mászások balesetmentes biztonságát szavatoló technikai felszerelés épsége, karbantartása és cseréje, valamint a természetes fogások megbízhatósága minden esetben az Ügyfél felelőssége. A természetvédelmi kezelő az esetlegesen bekövetkező balesetekért felelősséget nem vállal.
7. Jelen engedély a Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség tagjait jogosítja fel a túrán való részvételre, sziklamászó tevékenység végzésére. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) felügyeletet ellátó munkatársainak kérésére a mászók, a túra résztvevői kötelesek felmutatni a Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség vagy tagegyesülete által kiállított fényképes igazolványt.
8. A Hatóság felhívja a figyelmet arra, hogy a technikai karbantartáson túlmenően, a helyszín egészét érintő munkálatok (pl. a teljes falra kiterjedő kopogózás) csak külön természetvédelmi engedély birtokában végezhető.
9. Jelen engedély a helyszínen történő táborozásra, sátrazásra, bivakolásra, tűzgyújtásra nem jogosít. A védett természeti területeken tűzgyújtás csak biztonságos, erre kialakított, kijelölt tűzrakó helyeken történhet. Tűzgyújtási tilalom esetén a tűzgyújtás a kijelölt helyeken is tilos.
10. A tevékenység nem károsíthatja, vagy veszélyeztetheti a védett természeti területeket, védett természeti értékeket, Natura 2000 jelölő fajokat és élőhelyeket. A túrák résztvevőinek figyelmét fel kell hívni a túra által érintett védett természeti területek és értékek megőrzésére és a vonatkozó szabályok, előírások betartására, valamint arra, hogy a túrák során a vadon élő állatok zavarása, a növények, állatok, ásványok és kőzetek gyűjtése, károsítása tilos.

11. A túrák során az igénybe vett területet tisztán kell tartani, a hulladék folyamatos gyűjtéséről gondoskodni kell. A túrák végeztével az érintett területet eredeti állapotában, hulladékmentesen kell hátrahagyni.
12. Védett természeti területre gépjárművel behajtani csak külön természetvédelmi engedély alapján lehetséges, gépjárművel közlekedni csak az arra kijelölt utakon engedélyezett.
13. A mászó helyek és vasalt mászó utak megközelítésére a jelzett turista utak használhatóak. Amennyiben mászó helyhez közvetlenül nem vezet turistaút, a mászó hely eléréséhez (ameddig csak lehet) jelzett turista utakat kell igénybe venni.
14. A mászó helyeken a sziklamászó tevékenységgel veszélyeztetett védett vagy fokozottan védett természetvédelmi érték megjelenésének, jelenlétének észlelése esetén a sziklamászó tevékenységet fel kell függeszteni, és haladéktalanul értesíteni kell az Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának képviselőjét (Czumpf Attila: 06-30-663-4651, a Pilis-hegységben Novák Adrián: 06-30-504-8849).
15. Az Ügyfél köteles a jelen engedély tartalmát a sziklamászó tevékenységet folytató, túrákon részt vevő – jelen engedély által feljogosított személyekkel – ismertetni.
16. A Pilis-hegységben, a Duna-Ipoly Nemzeti Park fokozottan védett és Natura 2000 területén található Kétágú-hegy Őreg-szirt sziklafalán (kesztölci Kétágú-hegy) a fokozottan védett fajok megjelenése, fészkelése, előfordulása (pl. uhu (*Bubo bubo*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*)) miatt csak a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal (Novák Adrián tájegységvezető Tel.: 06-30-504-8849) előzetesen egyeztetett időpontokban és létszámmal történhet sziklamászó tevékenység. A helyszín megközelítését szintén előzetesen egyeztetni kell.

2. Szankciók

Jelen határozatban foglalt természetvédelmi engedély a tevékenység végzéséhez szükséges – külön jogszabály alapján más hatóságok által kiadandó – egyéb engedélyek megszerzése alól nem mentesít, így a tulajdonos, vagyonkezelő, üzemeltető hozzájárulása beszerzése alól sem.

A Hatóság felhívja az Ügyfél figyelmét arra, hogy mind a sziklamászó, mind a hegymászó oktatás csak megfelelő, államilag elismert szakképesítés birtokában végezhető.

A Hatóság – jogsértő tevékenysége esetén – szankciós jelleggel **természetvédelmi bírság megfizetésére** kötelezi az Ügyfelet.

III.

Az ügyfél teljes személyes illetékmentességben részesül, egyéb eljárási költség nem keletkezett.

IV.

Jelen határozattal szemben annak **kézhezvételét követő 15 napon belül az elsőfokú Hatósághoz két példányban** benyújtandó – a környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörében eljáró Pest Megyei Kormányhivatalhoz (1539 Budapest, Pf.: 675.) címzett – **indokolással ellátott fellebbezésnek** van helye. A fellebbezés díjának összegét, azaz a 10.000 Ft-ot, (azaz tízezer forintot) – a közlemény rovatban az iktatószám feltüntetésével – a „*Megosztott bevételek beszédése célelszámolási számla – KEMKH Környezet- és Természetvéd. fel. ell.*” megnevezésű 10036004-00299554-38100004 számlaszámra kell átutalni, vagy a fellebbezés első példányán illetékbélyeg formájában kell leróni. A fellebbezési díj átutalása esetén a teljesítését igazoló befizetési bizonylat másolatát a fellebbezési kérelemhez mellékelni kell.

INDOKOLÁS

Az Ügyfél a bajóti Öreg-kő (a Jankovich-barlang kivételével), a mogyorósbányai Kő-hegy, a tardosbányai Bánya-hegy 6. sz. bányaudvara, a süttöi Kis-Gerecsei kőfejtő, a Nyergesújfalu-Pusztamarót határában található Hajdú-ugrató, Szalagos-kő és Somberék, a lábatlani Bersek-hegyi Reviczky kőfejtő, a tatabányai Turul-sziklák (a Szelim-barlang kivételével), a kesztölci Kétágú-hegy, továbbá az esztergomi Nagy-Strázsa-hegy sziklafala és Vaskapu területére vonatkozóan sziklamászó túrák engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő a Hatóság jogelődjénél, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörében eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatalnál (a továbbiakban: Jogelőd), valamint a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályánál (továbbiakban: Társhatóság).

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 33. § (5) bekezdésének megfelelően – 2017. október 20. napján közigazgatási eljárás indult, melynek ügyintézési határideje a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 76. § (1) bekezdése értelmében 70 nap, amibe nem számítanak be a Ket. 33. § (3) bekezdése által meghatározott időtartamok.

A Hatóság a Ket. 71/A. § (1) bekezdése szerinti függő hatályú döntést – a Tvt. 76. § (1) bekezdésére figyelemmel – a Ket. 71/A. § (6) bekezdés b) pont bb) alpontja alapján mellőzte.

A Ket. 15. § (5) bekezdésének megfelelően – a Ket. 29. § (3) bekezdés b) pontja és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (1) bekezdése alapján – a Hatóság értesítette az érintett civil szervezeteket eljárása megindulásáról, akik nem kérték ügyféli jogállásuk megállapítását, az eljárással kapcsolatban nyilatkozatot nem tettek.

A Hatóság megállapította, hogy a bajóti Öreg-kő (a Jankovich-barlang kivételével) (Északi-Gerecse- HUDI20018) és a mogyorósbányai Kő-hegy (Északi-Gerecse- HUDI 20018) védettnek nem minősülő Natura 2000 területek. A lábatlani Bersek-hegyen

található Reviczky-kőfejtő, a Nyergesújfalu-Pusztamarót határában található Hajdúugrató, Szalagos-kő és Som-berek a Központi-Gerecse (HUDI20030) kiemelt jelentőségű természet megőrzési területet és a Gerecse (HUDI10003) különleges madárvédelmi területet érinti a Natura 2000-hálózatban belül.

Az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 15/1977. OTvH számú határozatával védetté nyilvánított és a 129/2007. (XII.27.) KvVM rendelettel fenntartott Gerecsei Tájvédelmi Körzet védett területén található a tardosi Bánya-hegy 6. sz. bányaudvara, a süttői Kis-Gerecsei kőfejtő és a tatabányai Turul-sziklák (a Szelim-barlang kivételével) területe. Ezen területek részei a Natura 2000 hálózatnak is (Gerecse- HUDI10003).

A 34/1997. (XI.20.) KTM rendelettel létesített Duna-Ipoly Nemzeti Park területén található a kesztölci Kétágú-hegy (Pilis és Visegrádi-hegység- HUDI20039), illetve az esztergomi Nagy-Strázsa-hegy sziklafala, valamint az Vaskapu-szikla (Pilis és Visegrádi-hegység- HUDI20039, Börzsöny és Visegrádi-hegység- HUDI10002), Ezen helyszínek szintén részei a Natura 2000 hálózatnak.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rend. 9. § (2) bekezdés d) pontja szerint a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a talajfelszínen, száznál több fő részvételével zajló közösségi és tömegsportesemény rendezéséhez, valamint a technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

A Tvt. 38. § (1) bekezdés i) pontja szerint védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

A bajóti Öreg-kő, a mogyorósbányai Kő-hegy, a tardosbányai Bánya-hegy 6. sz. bányaudvara, a süttői Kis-Gerecsei kőfejtő, a lábatlani Bersek-hegyi Reviczky kőfejtő, a tatabányai Turul-sziklák (a Szelim-barlang kivételével) továbbá a kesztölci Kétágú-hegy területén a Hatóság az Igazgatóság közreműködésével már korábban engedélyezte a sziklamászó tevékenység folytatását több egyesület részére 2017. december 31. napjáig.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 39. §-ában foglaltak, valamint a Ket. 26. § (1) bekezdés c) pontja alapján a Hatóság – belföldi jogsegély keretében – a kérelem elbírálása kapcsán, tárgyi eljárásban megkereste a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságot és közreműködésüket kérte annak tekintetében, hogy a kérelemben leírtak és a jelenleg rendelkezésére álló információi és helyismeretei alapján természetvédelmi szempontból látja-e akadályát a tervezett sziklamászó túrák megtartásának.

Az Igazgatóság – a Hatósághoz 2018. január 9. napján beérkezett – 6405/2017. számú levelében úgy nyilatkozott, hogy feltételekkel, 2018. december 31-i hatállyal nem látja akadályát a Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség részére a kért természetvédelmi engedély megadásának a bajóti Öreg-kő, a mogyorósbányai Kő-hegy, a tardosbányai Bánya-hegy 6. sz. bányaudvara, a Kis-Gerecsei kőfejtő, a lábatlani Bersek-hegyi Reviczky kőfejtő, a tatabányai Turul-sziklák (a Szelim-barlang kivételével) és a kesztölci Kétágú-hegy területén.

A fent nevesített helyszíneken a Jogelőd, illetve a Hatóság által kiadott engedélyek alapján, az Igazgatóság által meghatározott útvonalakon, ill. az Igazgatóság felügyeletével már több éve folyik sziklamászó tevékenység és mindeközéig védett természeti érték veszélyeztetésére vagy károsítására nem került sor. A sziklamászó tevékenységek végzésével kapcsolatban az Igazgatóság rendellenességet nem észlelt, az nem járt jelentős hatással a védett, fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölő élőhelyekre, természeti értékekre nézve.

A mászó utak tekintetében a Hatóság figyelemmel volt arra, hogy a kérelemben szereplő, Gerecse-hegység és Pilis-hegység területén található helyszínek tradicionális sziklamászó helyeknek számítanak, ahol több évtizede folyik sziklamászó tevékenység. Ezen helyszíneken a sziklamászó tevékenység folytatása ellen az Igazgatóság már korábban sem emelt kifogást, ezért a Hatóság a jelen határozat rendelkező részében rögzített feltételekkel szintén az engedély megadásáról döntött.

Ugyanakkor, a kérelemben szereplő helyszíneken bármikor előkerülhetnek védett, fokozottan védett fajok újabb adatai, felmerülhetnek előre nem látható problémák, melyek akár a jelen engedély módosítását is indokolhatják.

Fokozottan védett élő szervezetek élőhelyén, valamint élőhelye körül – a miniszter által rendeletben meghatározottak szerint – használati, gazdálkodási korlátozást rendelhet el a természetvédelmi hatóság.

Fentiekre tekintettel a Hatóság a jelen engedély időbeli hatályát 2018. december 31. napjáig állapította meg.

A Hatóság felhívja a figyelmet arra, hogy a Tvt. 5. § (1) bekezdése szerint minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában. Védett természeti értéknek minősül a Tvt. 4. § e.) pontja szerint e törvény vagy más jogszabály által védetté, fokozottan védetté nyilvánított élő szervezet egyede, fejlődési alakja, szakasza, annak származéka, illetőleg az élő szervezetek életközösségei.

A Tvt. 42. § (1) és 43. § (1) bekezdése szerint tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása; tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

A fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 12. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint a természetvédelmi őrszolgálat tagja a nemzeti park igazgatóság működési területén jogosult és köteles a természet, valamint a régészeti örökség védelmére vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése során, a természet és a régészeti örökség védelmének érdekeit sértő, a természeti értéket és területet - beleértve a védett természeti értéket és területet, illetve a Natura 2000 területet - (a továbbiakban: természeti érték vagy terület) veszélyeztető vagy károsító, valamint régészeti lelőhelyet károsító jogellenes cselekményt elkövető személlyel szemben, az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint

egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazására.

Az Igazgatóság szakvéleménye alapján a Hatóság azt állapította meg, hogy az esztergomi Nagy-Strázsa hegy sziklafalán a sziklamászás céljából történő igénybevétel nem biztosítható, mert e terület központi elhelyezkedésű a fokozottan védett tömbön belül. Megközelítése és igénybevétele ellentétes a fokozottan védett területek kijelölésének egyik alapvető céljával, a területek természeti értékei zavartalanságának biztosításával, különösen úgy, hogy a sziklafalhoz jelzett turistaút nem vezet. A Nagy-Strázsa-hegy sziklafalán több védett madárfaj fészkel (pl. holló (Corvus corax).

A Natura 2000-hálózat részeként a Központi-Gerecse (HUDI 20030) kiemelt jelentőségű természet megőrzési területen és a Gerecse (HUDI 10003) különleges madárvédelmi területen elhelyezkedő – Nyergesújfalu-Pusztamarót határában található – Szalagos-kő és Som-berek elnevezésű sziklafalak sziklamászás céljából történő igénybevételét a Hatóság nem tartja elfogadhatónak, mert ez a terület központi elhelyezkedésű a Natura 2000 területen belül. Megközelítésük és igénybevételük ellentétes a fokozottan védett és Natura 2000 területek kijelölésének egyik alapvető céljával, a területek természeti értékei zavartalanságának biztosításával, különösen úgy, hogy a sziklafalhoz jelzett turistaút nem vezet.

A Társhatóság áttétel elrendelő végzésével megküldött kérelemben megjelölt esztergomi Vaskapu-szikla a megadott koordinátákkal azonosíthatatlan, de a Hatóság tájékoztatja az Ügyfelet, hogy a terület sziklamászás céljából történő igénybevétel nem biztosítható, mivel megközelítése és igénybevétele ellentétes a fokozottan védett és Natura 2000 területek kijelölésének alapvető céljával.

Fentiekre tekintettel az Ügyfél esztergomi Nagy-Strázsa-hegy és az esztergomi Vaskapu-szikla, valamint a Nyergesújfalu-Pusztamarót határában található Szalagos-kő és Som-berek területén a sziklamászás engedélyezése iránti kérelme vonatkozásában a Hatóság a jelen határozat I. fejezet 2. pontja szerint döntött.

A Hatóság határozata a fent megjelölt jogszabályhelyeken alapul, illetve előírásait a Tvt. 31. §-a figyelembe vételével tette meg.

Az eljárás során eljárási költség nem keletkezett, melyet a Hatóság a jelen határozat rendelkező részében is rögzített a Ket. 72. § (1) bekezdés dd) pontja alapján.

A fellebbezés illetékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) XIII. cím 2. a) pontja alapján állapította meg a Hatóság. Az illetékfizetési kötelezettség átutalással is teljesíthető az Itv. 73. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint. Az Ügyfél teljes személyes illetékmentessége az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontján alapul.

A határozattal szembeni fellebbezési jogot a Ket. 96. §-ának megfelelően – a Ket. 98. § (1a) bekezdése és 99. § (1) bekezdése szerint – a Ket. 98. § (1) bekezdése biztosítja, melyről a Hatóság a Ket. 72. § (1) bekezdés d) pont da) alpontja alapján tájékoztatta az Ügyfelet.

A Hatóság hatáskörét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés d) pontja, (2) bekezdése, (3) bekezdés a) pontja, 13. § (1) bekezdés c) pontja, (2) bekezdése és (3) bekezdés a) pontja; illetékességét ugyanezen jogszabály 8/A. § (1) bekezdése állapítja meg.

Tatabánya, 2018. január 15.

Dr. Fodor János hivatalvezető nevében és megbízásából


Hanyuné Krausz Szilvia
mb. osztályvezető

